

Voorjaarsrapportage

2020

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING EN LEESWIJZER	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
1.3	Algemene bepalingen	4
1.4	Behandelschema	4
2	THEMA'S	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Missie & visie	5
2.3	Veranderende realiteit	5
2.4	Winstwaarschuwing	5
2.5	Thema: Ontwikkelingen met betrekking tot COVID-19	6
2.6	Thema: Ontwikkelingen Gemeentefonds	6
2.7	Thema: Sociaal domein	7
2.8	Thema: Omgevingswet	8
2.9	Thema: Gewijzigde systematiek verwerken voorzieningen	9
3	FINANCIEEL PERSPECTIEF	10
3.1	Structureel perspectief 2020 en meerjarig	10
3.2	Structureel perspectief (verzameld per programma)	11
4.	PERSPECTIEF PER PROGRAMMA EN FINANCIËLE MUTATIES 2020	12
	VASTSTELLINGSBLAD	41

1. Inleiding en leeswijzer

1.1 Inleiding

We hebben er voor gekozen om een beperkt aantal punten op hoofdlijnen te benoemen. Dit betekent niet dat we zaken die niet benoemd zijn in onze uitgangspunten niet belangrijk vinden. We zijn graag bereid om met u als gemeenteraad van gedachten te wisselen over deze tussenstand.

1.2 Leeswijzer

In deze Voorjaarsrapportage geven we een tussenstand over 2020 en schetsen een aantal ontwikkelingen.

In *hoofdstuk 2* staan een aantal thema's en nemen wij de gemeenteraad mee in de positie van de gemeente mede in het licht van de huidige context door het COVID-19 virus

Hoofdstuk 3 geeft het financieel perspectief voor 2020 en volgende jaren. Het geeft inzicht in de budgetmutaties en de doorwerking daarvan.

In *hoofdstuk 4* staat het financiële perspectief per programma. En er staat een overzicht van de financiële mutaties onderverdeeld in de volgende categorieën:

1. Raadsbesluiten

De raadsbesluiten omvatten de beslissingen die de gemeenteraad heeft genomen in de periode tussen de Najaarsrapportage 2019 en de Voorjaarsrapportage 2020 (tot 1 mei 2020).

2. Collegebesluiten

Onder de collegebesluiten vallen de beslissingen die in de periode tussen de Najaarsrapportage 2019 en de Voorjaarsrapportage 2020 zijn genomen (tot 1 mei 2020).

3. Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die onontkoombaar zijn én die betrekking hebben op de taken van de gemeente of het uit te voeren beleid. Dit betekent dat de gemeente dient te anticiperen op de autonome ontwikkelingen die zich voordoen.

4. Administratieve correcties

Dit betreft mutaties tussen programma's en/of producten. Dit om de kredietbewaking te bevorderen door betere matching van budget met werkelijke baten en lasten. Ze zijn budgettair neutraal, behalve een administratieve correctie op de primitieve begroting 2020.

5. Investerings

Dit zijn alle mutaties op de investeringen in de jaren 2020 tot en met 2024. Het betreft de kapitaallasten. De mutaties op de investeringen zijn verwerkt in het overzicht in de bijlage 1.

6. Bezuinigingen

Omdat het resultaat voor 2020 in eerste instantie verder verslechterde, heeft de ambtelijke organisatie 'huiswerk' gedaan door bezuinigen voor te stellen die er voor zorgen dat voor 2020 en de jaren daarna een beter evenwicht tussen baten en lasten ontstaat. De mutaties per programma zijn daar waar nodig gespecificeerd. Daarmee zijn ze voor de raad inzichtelijk.

De Voorjaarsrapportage wordt afgesloten met het Vaststellingsblad.

1.3 Algemene bepalingen

Indien er geen verandering heeft plaatsgevonden in één van de onderwerpen, dan is dit onderwerp niet verder opgenomen in het programma;

1.4 Behandelschema

- 18 juni 2020 Technische vragenronde voor gemeenteraadsleden
- 30 juni 2020 Behandeling Voorjaarsrapportage in de gemeenteraad

2 Thema's

2.1 Inleiding

Voortbordurend op het verandertraject 'Zo Buiten Zo Binnen' is 'Grensverleggend Besturen 2.0' ons uitgangspunt voor de huidige bestuursperiode. De afgelopen jaren is al een stevig fundament neergelegd om 'samen steeds beter' meer waar te maken. Een gezonde financiële huishouding is niet alleen het uitgangspunt, maar ook noodzakelijk geworden gegeven de financiële positie van de gemeente en de crisis die wij allen meemaken als gevolg van COVID-19.

2.2 Missie & visie

We willen uitstralen en waarmaken dat iedereen ertoe doet, gehoord wordt en bijdraagt aan onze samenleving. Samen met de inwoners willen we zorgen voor een prettige, veilige en gezonde leefomgeving. Waar vrijheid ten koste gaat van veiligheid of gezondheid, willen we grenzen stellen. Maar bovenal willen we in hechte samenwerking en dialoog met bewoners en bedrijven zorgen voor een gemeente waar iedereen prettig woont en onderneemt en zich graag wil vestigen.

2.3 Veranderende realiteit

Voor het eerst sinds de Spaanse griep schaadde een virus de volksgezondheid en de economie op een voor ons onbekende schaal. Het ondenkbare is werkelijkheid geworden. De zwaarte van deze onwaarschijnlijke gebeurtenis laat zich niet voorspellen en heeft een ontwrichtende werking op de maatschappij.

Hoe voorspellen we de toekomst voor ons als gemeente? Hoe gaan we om met dat wat mogelijk op ons af komt.

Dat Nederland te maken krijgt met economische krimp, zoveel is wel zeker. Hoe erg die krimp zal zijn is ongewis en moeilijk te voorspellen.

In de vorm van een aantal thema's worden een aantal onderwerpen besproken en geduid. Zo houdt u inzicht in ontwikkelingen, voortgang van ombuigingen in het sociale domein of noodzakelijke bijstellingen

Nieuwe beleidszaken worden doorgeschoven naar de begroting 2021 in de hoop dat we dan een beter zicht hebben op actuele ontwikkelingen.

Een beperkte kaderstelling geeft de uitgangspunten voor de op te stellen begroting 2021. Deze uitgangspunten worden u separaat toegezonden.

2.4 Winstwaarschuwing

Hoewel het onmogelijk is (zie hiervoor) een schatting te maken van de financiële impact over 2020 voor onze gemeente, ook omdat onduidelijk is wat de Rijksoverheid nog kan/wil bijdragen als steun aan de gemeenten, kan voor een drietal onderwerpen een 'winstwaarschuwing' worden gegeven. Dat zijn:

- Toeristenbelasting, geraamde inkomsten voor 2020 € 938.000. Vanwege de 'intelligente lockdown' en de '1,5 meter economie' heeft de toeristische sector minder overnachtingen. Vooral in de maanden maart t/m mei. Of, wanneer en hoe de economie zich herstelt na deze periode is onzeker. De berichten zijn dat meer Nederlanders dit jaar zullen kiezen voor een vakantie (zo gauw als dat weer kan en mag) in eigen land.
- Dividend, geraamde inkomsten voor 2020 € 861.000. Er klinkt een oproep om minder dividenden uit te keren. Dat is bedoeld voor bedrijven die door de COVID-19 crisis worden geraakt om liquiditeit in kas te houden. Geld dat ook voor de bedrijven waarin wij aandelen hebben, zoals de BNG Bank, Rendo, Enexis en ROVA. De berichten op dit moment zijn dat ROVA en Rendo het reguliere dividend welgaan uitkeren. De BNG Bank heeft aangegeven het bedrag nog tijdelijk in kas te willen houden.
- Uitstel belastinginkomsten. Voor het verbeteren van de liquiditeit van ondernemers kunnen zij vragen om uitstel van het doen van betalingen voor de onroerende zaakbelasting. Uitstel heeft altijd een risico in zichzelf indien op termijn het bedrijf het alsnog niet red en omvalt. Daardoor kan de gemeente op termijn genoodzaakt worden geraamde belastinginkomsten af te boeken. Ook voor dit risico is geen schatting te geven. En onduidelijk is of wij daarin worden gecompenseerd door het Rijk.

- Voor andere risico's kan worden gedacht aan: ondersteuning van sportclubs, dorpshuizen die hun opbrengsten zien dalen; risico's op gewaarborgde leningen; risico's bij gemeenschappelijke regelingen waarvan de kosten kunnen doorwerken naar de gemeente; etc. etc.
- Naast deze lagere of latere inkomsten zijn er ook hogere kosten.

Wat deze winstwaarschuwing in ieder geval duidelijk maakt, is dat de gemeentefinanciën onder druk staan en geen ruimte biedt aan nieuw beleid en andere investeringen. Onderwerpen en wensen moeten opnieuw worden afgewogen. Daarom worden een aantal voorstellen niet nu meegenomen in deze rapportage maar opgenomen in de uitgangspunten voor de begroting 2021 die later worden aangeboden en meegenomen bij het opstellen van de begroting om zo die integrale afweging mogelijk te maken.

2.5 Thema: Ontwikkelingen met betrekking tot COVID-19

COVID-19 en compensatie extra lasten

Gemeenten krijgen een vergoeding voor sommige extra uitgaven vanwege de COVID-19 crisis. Om het concreet te maken moeten we denken aan maatregelen voor zelfstandigen en voor WMO/Jeugdzorg. Die worden rechtstreeks aan gemeenten vergoed. Hoeveel de gemeente gecompenseerd wordt en de vorm waarin is nog onduidelijk.

Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)

De regeling heeft tot doel om gedurende een periode van drie maanden zelfstandigen tijdelijk in hun levensonderhoud te voorzien en een lening te kunnen verstrekken voor bedrijfskapitaal om hiermee hun bedrijf tijdens de COVID-19-pandemie in stand te kunnen houden. De gemeente Westerveld heeft een voorschot ontvangen van circa € 5.400.000¹ van het Ministerie van SZW. Van dit bedrag moeten de uitkeringen betaald worden en kan ook per aanvraag een bedrag aan uitvoeringskosten worden gedekt. Aan het eind van het jaar zal een definitieve afrekening op basis van de werkelijke aanvragen plaatsvinden. De verwachting is (op basis van het aantal aanvragen per 1 mei en de verwachting voor de maand mei) dat ongeveer de helft van het ontvangen voorschot terugbetaald zal moeten worden.

Scenario's CPB

Het CPB heeft vier scenario's doen verschijnen over de mate waarin we in een economische recessie belanden als gevolg van de COVID-19-crisis. Naarmate de maatregelen langer nodig zijn, wordt de recessie dieper. We moeten ons realiseren dat het CPB iets zegt over de markteconomie. Dat is wat anders dan de rijksuitgaven die effect hebben op het gemeentefonds. Die rijksuitgaven zullen zich aan het begin van een crisis anticyclisch bewegen. Een deel daarvan zal buiten de kaders worden geplaatst, dat wil zeggen dat ze niet meetellen in de trap-op-trap-af systematiek. En mocht de crisis wat langer duren moeten we rekening houden met een tijdelijke fixatie van het accres, net als in de jaren 2009-2011. Dat is overigens een inschatting. De fondsbeheerders hebben zich daarover nog niet uitgesproken.

2.6 Thema: Ontwikkelingen Gemeentefonds

Nieuw verdeelstelsel gemeentefonds

De invoer van een nieuw verdeelstelsel is een jaar uitgesteld, van 2021 naar 2022. Er komt zeer waarschijnlijk een nadelig herverdeeleffect aan. Dat effect zal na het nader onderzoek deze zomer iets minder nadelig zijn dan de voorlopige berekening, maar nadelig zal het blijven. De mate waarin is onzeker. De invoering van dit nieuwe verdeelstelsel zal gepaard gaan met een overgangsregeling die afbouwt met 25% per jaar. Stel dat de korting 2% van de algemene uitkering bedraagt, dan is het effect in 2022: 25% van 2% is 0,5% van de algemene uitkering. Dit komt overeen met een bedrag van € 157 in 2022.

---

¹ Op 12 mei 2020 kreeg de gemeente een aanvullende beschikking van € 3.161.300. Deze is nog niet meegenomen in deze Voorjaarsrapportage.

Algemene uitkering in 2020

31.446

Schatting herverdelingseffect x € 1.000

	2021	2022	2023	2024	2025
2% herverdeeleffect	0	-629	-629	-629	-629
suppletie overgangsregeling	0	472	314	157	-
Netto effect op de gemeente begroting	0	-157	-314	-472	-629

2.7 Thema: Sociaal domein

Inleiding

Zoals in de begroting 2020 is aangegeven houden we vooralsnog vast aan de gedragslijn waarbij we maximaal € 2,0 miljoen uit de algemene middelen aanwenden bovenop de (voorheen) integratie-uitkering uit het gemeentefonds. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om zelf de kosten in dit domein te beperken. In de notitie 'ombuigingen sociaal domein' is dit concreet gemaakt.

Via deze Voorjaarsrapportage geven wij u de stand van zaken weer. Het ombuigingsproces betreft een geleidelijk proces (van ingroeien) waarbij bezuinigingen gaandeweg worden gerealiseerd. De ingang gezette maatregelen zijn nu nog niet te kwantificeren. Daarom handhaven we vooralsnog de begrote budgetten. Tenslotte plaatsen wij nog een kanttekening vanwege de uitbraak van het COVID-19-virus, die hoe dan ook gevolgen heeft voor het sociaal domein. Hieronder gaan we per maatregel kort in op de stand van zaken.

Stand van zaken maatregelen

Maatregel	Omschrijving en stand van zaken
1 en 2	Inzet regisseur 18- / 18+
	Plan van aanpak gereed, werving wordt opgestart, heeft enige vertraging vanwege COVID-19.
3 en 4	Collectiveren onderdelen huishoudelijke hulp
	Is een PM post, wordt wel opgepakt vanuit het lijnmanagement
4 en 5	Collectiveren dagbesteding in combinatie met begeleiding licht
	Opgepakt via het lijnmanagement
6	Beperken post subsidie vrijwilligerswerk
	Is gerealiseerd
7	Ombuigen subsidie algemene voorziening dagbesteding ouderen
	Is/wordt in 2020 gerealiseerd
8	Verlagen budget onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO)
	Is gerealiseerd
9	Verlagen budget sociale experimenten
	Is gerealiseerd
10	Verlagen deel participatiebudget
	Is gerealiseerd
11 en 12	Niet permanente bewoning en gebruik voorzieningen sociaal domein
	Plan van aanpak is in concept gereed; uitvoering start in 2020
13	Omgekeerde toets
	Vanuit W&I wordt gewerkt aan een breed pakket, variërend van werken vanuit de omgekeerde toets, tot schuldpreventie en handhaving.
14	Afbakening wetgeving
	Nog geen concrete actie
15 en 17	Contractmanagement Wmo / Jeugd
	Plan van aanpak is in voorbereiding

COVID-19

Het mag duidelijk zijn dat de uitbraak van het COVID-19 virus effect zal hebben op de ombuigingen sociaal domein. Enerzijds kan 'social distancing' een versnelling brengen in het collectiviseren van voorzieningen (bijvoorbeeld via het gebruik van beeldapplicaties).

Anderzijds zal een aantal voorstellen vertraagd worden en zullen voorstellen -met name op het terrein van de participatiewet- beïnvloed worden door de economische gevolgen van de landelijke maatregelen. Het landelijke advies van VWS en VNG om de financiering van zorgaanbieders te waarborgen (met name ook de niet cliëntgebonden uren uit te keren) wordt gevolgd. Daarnaast worden gemeenten aangespoord soepel te zijn om flexibele oplossingen door zorgaanbieders te honoreren om de continuïteit van zorg te garanderen

Hoewel het Rijk heeft aangegeven de uitvoering van deze tijdelijke maatregelen te compenseren, moeten we afwachten of dit daadwerkelijk een volledige compensatie zal zijn.

2.8 Thema: Omgevingswet

Voortgang project en projectbegroting

De invoeringsdatum stond gepland op 1 januari 2021. Na de start in 2018 heeft 2019 onder andere in het teken gestaan van het betrekken van onze inwoners en ketenpartners. Hierin is samen opgetrokken met het project Samenlevingsagenda's. Het participatietraject Westerveld Natuurlijk is in oktober 2019 afgerond. Ideeën en voorbeelden zijn verzameld en gepubliceerd. De Samenlevingsagenda's zijn in concept afgrond.

Daarnaast is de procesambitie bepaald. We doen wat minimaal vereist is op de invoeringsdatum. Een plus kan daar zijn waar het al de dagelijkse manier van werken is.

De Samenlevingsagenda's zijn deels de basis voor de nog te ontwikkelen Omgevingsvisie. In 2019 is gebleken dat de diverse projecten waar de organisatie momenteel aan werkt n de benodigde capaciteit voor de uitvoering van de projecttaken onder druk zet. Om geen vertraging op te lopen is externe hulp ingeroepen. Zo heeft het deelproject Beleid & Regels extra ondersteuning gekregen. Met name expertise op het terrein van de ruimtelijke ordening was intern onvoldoende beschikbaar.

Voor het deelproject Digitalisering & DSO is extra ondersteuning nodig gebleken voor het op orde brengen van de benodigde digitale kaartsystemen.

Voor alle deelprojecten is aansluiting gezocht bij het Omgevingswetplatform Drenthe. Samen met 21 ketenpartners wordt in diverse werkgroepen kennis gedeeld, worden taken verdeeld en is een gezamenlijk model ontwikkeld voor het vergunningverleningstraject.

2020 is een belangrijk jaar. Samen met de gemeenteraad zal de ambitie bepaald worden, die de basis zal gaan vormen voor de Omgevingsvisie. Daarnaast zal de strategische visie geactualiseerd worden en als hoofdstuk een onderdeel worden van de Omgevingsvisie. Participatie bij vergunningaanvragen maakt wezenlijk deel uit van de omgevingsvergunning. Hiervoor zal participatiebeleid ontwikkeld moeten worden.

De interne organisatie zal processen voor vergunningsverlening, toezicht en handhaving aan de nieuwe situatie moeten aanpassen. En ook medewerkers moeten voorbereid worden op nieuwe taken en aangepaste procedures.

Het digitale loket DSO moet ingericht zijn om aan te sluiten op het landelijke systeem. Hierbij wordt aansluiting gezocht met lopende ICT projecten.

Om al deze zaken in goede banen te kunnen leiden wordt in deze rapportage voorgesteld om het budget dat voor 2021 en 2022 beschikbaar was gesteld, deels naar 2020 te halen. De bedragen zijn beschikbaar gesteld door middel van een bestemmingsreserve, waardoor dit geen invloed heeft op het resultaat. Daarbij willen we wel aangeven dat de budgetten onder druk staan en wanneer blijkt dat er tekorten gaan ontstaan wij u daarover zullen informeren. De reden hiervoor is o.a. dat de kosten voor het ontwikkelen van de Samenlevingsagenda's gedekt moeten worden uit het budget van de Omgevingsvisie (raadsbesluit d.d. 23 april 2019) en door de collegewisseling het traject om te komen tot een Samenlevingsagenda langer heeft geduurd.

Actuele aandachtspunten:

1. Sinds maart 2020 hebben we te kampen met de COVID-19 crisis. Het organiseren van fysieke bijeenkomsten is momenteel niet mogelijk. Dit kan betekenen dat het delen van kennis

vertraging op loopt. Om de gemeenteraad goed voor te bereiden op het vaststellen van de Omgevingsvisie is kennis van de Omgevingswet en de instrumenten die hierbij horen van groot belang. Vooralsnog staat deze vaststelling gepland voor het eerste kwartaal 2021.

2. Bericht van uitstel van de invoeringsdatum. Op 1 april 2020 heeft minister Van Veldhoven laten weten dat de invoeringsdatum (1-1-2021) van de Omgevingswet uitgesteld wordt. Inmiddels is de nieuwe ingangsdatum vastgesteld op 1 januari 2022. Uitstel is echter geen afstel. Het project invoering Omgevingswet zal daarom gewoon doorgaan. Zo blijft de dynamiek in de lopende processen in de drie deelprojecten behouden.

Bodemtaken

De planning was dat de gemeente vanaf 1 januari 2021 verantwoordelijk zou worden voor het bodembeleid. Op dit moment ligt dit taak bij de provincie. Via één van de aanwijzingswetten wordt dit een geïntegreerd onderdeel van de Omgevingswet. Deze overgang gaat zonder overdracht van financiële middelen. De uitvoering van dit beleid is door de provincie ondergebracht bij de RUD Drenthe. Het is niet onwaarschijnlijk dat gemeenten dit ongewijzigd laten. Wat dit financieel gaat betekenen is nog onbekend en is voor de gemeente begroting dan ook een financieel risico. De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld en daarmee ook de overgang van de bodemtaken. Ook hiervoor geldt de nieuwe datum van 1 januari 2022.

2.9 Thema: Gewijzigde systematiek verwerken voorzieningen

Door nieuwe inzichten zijn we tot de conclusie gekomen dat de administratieve verwerking van de voorzieningen aangepast moet worden. Aanpassing is nodig om te kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten rondom het verwerken van voorzieningen (BBV). Om aan de voorschriften te voldoen wordt vanaf deze voorjaarrapportage een andere verwerkingswijze gehanteerd. Voorheen werden de onttrekkingen aan de voorzieningen via de inkomsten (baten) geboekt en de dotaties aan de voorziening via de uitgaven (lasten). Dat loopt nu beide via de uitgaven (lasten). Daarbij is rekening gehouden met het vereiste inzicht in de toevoegingen en aanwendungen van de voorzieningen voor de budgethouders. Deze administratieve wijziging heeft geen invloed op het gepresenteerde resultaat. Doordat de budgetten in de totaliteit aan baten en lasten wijzig is instemming van de raad vereist.

Wij hebben in deze Voorjaarsrapportage de budgetten aangepast naar de hierboven genoemde verwerkingswijze.

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld

3 Financieel perspectief

De financiële positie van de gemeente Westerveld staat onder druk. Enerzijds door het resultaat over 2019 en anderzijds door het te verwachten resultaat over 2020. Er zijn ontwikkelingen die bij ongewijzigd beleid zorgen voor negatieve uitkomsten in de exploitatie van 2020 en daarna. Daarom heeft de organisatie voorstellen gedaan voor bezuinigingen. Deze zijn verwerkt in deze Voorjaarsrapportage.

3.1 Structureel perspectief 2020 en meerjarig

Het structureel financiële perspectief is geactualiseerd op basis van ontwikkelingen.

Structureel kader 2020-2024					
bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Uitkomsten begroting 2020	122	328	238	431	431
Mutaties t.o.v. begroting 2020 (najaarsrapportage)	598	189	-17	-65	-
Uitkomsten najaarsrapportage 2019	721	517	221	367	431
<u>Ontwikkelingen voorjaarsrapportage</u>					
- administratieve correcties	-52	-79	63	1	1
- autonome ontwikkelingen	-1.905	-862	-509	-535	-249
- collegebesluiten	44	35	26	18	9
- raadsbesluiten	-2	-2	-2	-2	-2
- investeringen (nieuw)	-	-	-12	-16	-18
Subtotaal mutatie ontwikkelingen	-1.915	-908	-434	-534	-259
Saldo voor bezuinigingen	-1.194	-391	-213	-167	172
<u>Door de organisatie te bezuinigen</u>					
- bezuinigingen	417	631	540	547	544
Resultaten op basis van ontwikkelingen	-778	240	327	380	716

Bovenstaand saldo betreft de uitkomsten van de Voorjaarsrapportage 2020. Het zijn de uitkomsten van ontwikkelingen in de eerste maanden en uitzettingen door autonoom beleid. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op 2021 en de volgende jaren.

De uitkomsten van de Voorjaarsrapportage (dit is het saldo voor bezuinigingen) waren voor de organisatie aanleiding om aangevraagde budgetten door te schuiven naar de begroting 2021 en om bezuinigingen voor te stellen. Het resultaat van het 'laaghangend fruit' is nu verwerkt. Andere zaken vragen om nader onderzoek of worden meegenomen in de nog op te stellen uitgangspunten voor begroting 2021.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de nieuwe budgetten per programma. In hoofdstuk 4 worden de financiële mutaties afzonderlijk per programma gepresenteerd en toegelicht.

3.2 Structureel perspectief (verzameld per programma)

Onderstaande tabel geeft een samenvattend overzicht van de saldo's per programma na verwerking van de budgetmutaties 2020. Een nadere detaillering en toelichting op de budgetmutaties staat in hoofdstuk 4.

Saldo voorjaarsrapportage 2020	Meerjarenraming 2020-2024				
	2020	2021	2022	2023	2024
0. Bestuur en ondersteuning	-26.624.662	-26.570.207	-26.350.909	-26.416.228	-26.666.844
1. Veiligheid	1.470.365	1.513.484	1.548.844	1.548.666	1.551.316
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	3.133.027	3.224.404	3.230.731	3.265.055	3.252.025
3. Economie	-369.808	-895.174	-830.763	-867.239	-892.209
4. Onderwijs	1.371.899	1.361.750	1.343.129	1.323.215	1.295.717
5. Sport, cultuur en recreatie	4.486.008	3.896.925	3.771.444	3.734.622	3.679.253
6. Sociaal domein	16.457.453	15.930.704	15.827.495	15.827.453	15.827.453
7. Volksgezondheid en milieu	1.126.320	761.312	721.283	796.625	836.625
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.257.786	1.641.867	1.299.762	1.240.642	1.233.382
Subtotaal programma's	3.308.388	865.065	561.016	452.811	116.718
Mutatie reserves					
Dotatie aan de reserves	109.813	43.493	85.980	74.561	74.561
Onttrekking uit de reserves	-2.639.980	-1.149.121	-974.789	-906.427	-906.427
Saldo Voorjaarsrapportage 2020	778.221	-240.563	-327.793	-379.055	-715.148

Toelichting

Baten worden gepresenteerd als min-bedrag gepresenteerd en lasten als positief bedrag. Het saldo van de programma's bedraagt daarom € 3.308.000 negatief. De mutatie reserves is per saldo positief. Er wordt meer uit de reserves gehaald, dan er wordt toegevoegd. Daardoor wordt het te verwachten resultaat € 778.000 negatief.

4. Perspectief per programma en financiële mutaties 2020

Programma 0	Bestuur en ondersteuning
--------------------	---------------------------------

Inleiding

Voortbordurend op 'Zo Buiten Zo Binnen' betrekken we steeds vaker, eerder en intenser de samenleving bij beleid. We willen met inwoners, ondernemers, deskundigen, raads- en collegeleden om de tafel om met zijn allen beleid te ontwikkelen. We leggen de precieze vorm daarvan niet vast, omdat we ook de vorm en de werkwijze samen willen bedenken. Het doel is het opstellen van samenlevingsakkoorden die concreet worden ingevuld bij de programma's 3, 5, 6, 7 en 8.

We gaan verder bouwen aan veilige en toekomstbestendige informatievoorziening, waarbij we gebruik maken van de mogelijkheden die nieuwe technologieën ons bieden.

Taakvelden

1. Bestuur
2. Burgerzaken
3. Beheer overige gebouwen en gronden
4. Ondersteuning organisatie
5. Treasury
6. Belastingen
7. Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds
8. Overige baten en lasten

Totaaloverzicht

Programma 0	Bestuur en ondersteuning				
	2020	2021	Meerjarenraming 2021-2024		
			2022	2023	2024
Lasten					
Najaarsrapportage 2019	10.279.393	10.070.549	9.980.827	9.999.294	10.019.006
Mutaties Voorjaarsrapportage	150.823	-122.463	-16.586	15.629	-70.629
Voorjaarsrapportage 2020	10.430.216	9.948.086	9.964.241	10.014.923	9.948.377
Baten					
Najaarsrapportage 2019	36.366.536	36.338.978	36.273.964	36.653.795	36.688.795
Mutaties Voorjaarsrapportage	688.342	179.315	41.186	-222.644	-73.574
Voorjaarsrapportage 2020	37.054.878	36.518.293	36.315.150	36.431.151	36.615.221
SALDO programma 0	-26.624.662	-26.570.207	-26.350.909	-26.416.228	-26.666.844

Financiële mutaties

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Dividend BNG	-	-64.000	-	-64.000	-	-64.000	-	-64.000	-	-64.000
Mutatie AU (sept., dec. 2019)	-	182.309	-	462.025	-	508.471	-	383.107	-	532.177
SSC-ONS 2020	82.735	-	36.840	-	36.840	-	36.840	-	36.840	-
Ondersteuning platform jongeren	-20.100	-	-20.100	-	-20.100	-	-20.100	-	-20.100	-
VIC-pool	38.000	-	20.000	-	20.000	-	20.000	-	20.000	-
Bankkosten	1.000	-	1.000	-	1.000	-	1.000	-	1.000	-
Kerkenvisie uit Alg. reserve	-	25.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Klimaatmiddelen uit Alg. reserve	-	237.098	-	-	-	-	-	-	-	-
Verkiezingen	-	-	7.100	-	7.100	-	7.100	-	7.100	-
Zaaksysteem	40.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WOZ-project	35.000	-	35.000	-	-	-	-	-	-	-
GEO formatie	56.000	-	56.000	-	56.000	-	56.000	-	56.000	-
Privacy en informatieveiligheid (AVG/BIO)	33.000	-	10.000	-	10.000	-	10.000	-	10.000	-
Actualisatie Kap.lasten	132.370	-	69.160	-	58.780	-	98.570	-	-	-
Actualisatie huren en pachten	6.500	7.877	6.500	7.877	6.500	7.877	6.500	7.877	6.500	7.877
Huur Brink 4 Dwingeloo	-	6.540	-	6.540	-	6.540	-	6.540	-	6.540
Bedrijfsfitness	3.100	2.800	3.100	2.800	3.100	2.800	3.100	2.800	3.100	2.800
Inzet HR adviseur regelingen	60.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Werving griffie	71.210	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Implementatiekosten SSC-ONS	155.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raadsbesluiten										
Kosten accountant	2.000	-	2.000	-	2.000	-	2.000	-	2.000	-
Duurzaamheid	-	150.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Facetbestemmingsplan uit Alg.reserve	-	110.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Collegebesluiten										
Bijst. rente langlopende lening	-44.000	-	-35.200	-	-26.400	-	-17.600	-	-8.800	-
Investerings										
Kap.lasten bedrijfsauto's	-	-	-	-	9.615	-	9.615	-	9.615	-
Investering hulpstukken kraan	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	-
Administratieve correcties										
Adm. correctie prim. begr.	4.200	-	4.200	-	4.200	-	4.200	-	4.200	-
Verwerking voorzieningen	-382.282	-382.282	-280.927	-280.927	-182.502	-182.502	-258.968	-258.968	-258.968	-258.968
Onttrekking bestmingsres. cf projectbegoting omgevingswet	-	413.000	-	45.000	-	-238.000	-	-300.000	-	-300.000
Omgevingswet cf projectbegoting	-	-	79.400	-	128.400	-	193.400	-	193.400	-
Versterken controlfunctie	30.000	-	30.000	-	30.000	-	30.000	-	30.000	-
Bezuinigingen										
Bezuiniging	-152.910	-	-144.910	-	-152.910	-	-152.910	-	-152.910	-
Bezuiniging verschuiven investeringen	-	-	-1.626	-	-8.209	-	-15.118	-	-11.606	-
Saldo	150.823	688.342	-122.463	179.315	-16.586	41.186	15.629	-222.644	-70.629	-73.574

Dividend BNG

Van de BNG Bank is het bericht ontvangen dat de dividenuitkering over 2019 € 64.000 lager is dan geraamd. Ook voor de komende jaren wordt geen hogere dividenuitkering verwacht.

Mutatie AU (sept., dec. 2019)

Op grond van de circulaire van september en december 2019 betreffende de Algemene Uitkering van het gemeentefonds worden hier de inkomsten opgenomen. Eerder is de gemeenteraad middels twee aparte brieven daarover geïnformeerd.

SSC-ONS 2020

Het raadsvoorstel was gebaseerd op de prijzen van 2019. Het is logisch dat de stijging van lonen- en prijzen doorwerken in de prijsstelling van ONS aan de gemeente. Daarnaast werken de ontwikkelingen op het terrein van MS-office door. Daarnaast is er op basis van nieuwe wet- en regelgeving voor de versterking van de security nodig, het geen vertaald is in een Roadmap security 2020 en 2021. Deze onontkoombare ontwikkelingen (kosten die we anders zelf ook hadden moeten maken) resulteren in een totale bijstelling voor 2020 van € 83.000 en structureel van afgerond € 37.000.

Ondersteuning Platform jongeren

Bij aanvang van het nieuwe college is budget apart gezet voor de uitvoering van de verschillende bestuursakkoorden. Deze gelden willen we vrij laten vallen omdat er de drie Samenlevingsagenda's in concept ontwikkeld zijn inclusief een financiële verkenning. Hiervoor is separaat een budget aangevraagd en kan dus deels hierdoor worden gedekt.

VIC-pool (Verbijzonderde Interne Controle)

In de samenwerking met Meppel, Steenwijkerland en Zwartewaterland is afgesproken dat gedurende de vacatureperiode voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controle 1e helft 2020 tijdelijk nog voor een periode van enkele maanden ingehuurd wordt. Dit om enerzijds de werkzaamheden uit te kunnen voeren en anderzijds de nieuwe VIC-medewerker te kunnen begeleiden. Daarnaast dient de gemeente Westerveld voor de vorming van de VIC-pool nog een structureel bedrag ter grootte van 0,2 fte aan de samenwerking te leveren.

Bankkosten

De maandelijkse bankkosten zijn de afgelopen tijd gestegen, daarnaast hebben we een uitbreiding van bankrekeningen gekregen, mede doordat Werk en Inkomen ook door ons wordt uitgevoerd.

Kerkensie uit algemene reserve

Het betreft middelen voor het opstellen van een Kerkensie die in december 2019 zijn ontvangen. Bij de resultaatbestemming over 2019 zal worden voorgesteld om deze middelen toe te voegen aan de algemene reserve met als doel om de middelen ter beschikking te stellen als budget in 2020. Dat doen we nu in deze Voorjaarsrapportage.

Klimaatmiddelen uit de algemene reserve

Het betreft middelen voor het opstellen van een Klimaatagenda die in december 2019 zijn ontvangen. Bij de resultaatbestemming over 2019 zal worden voorgesteld om deze middelen toe te voegen aan de algemene reserve met als doel om de middelen ter beschikking te stellen als budget in 2020. Dat doen we nu in deze Voorjaarsrapportage.

Verkiezingen

Vanaf volgend jaar staan voor elk jaar verkiezingen gepland. Daarvoor zullen extra materialen aangeschaft moeten worden en is het afgelopen jaar gebleken dat de kosten hoger uitvallen. Wij vragen daarom € 7.000 extra voor het organiseren van de verkiezingen.

Zaaksysteem

Ons huidige zaaksysteem moet worden vervangen. Het beschikbare bedrag voor de implementatie van het nieuwe zaaksysteem is ontoereikend gebleken en moet worden opgehoogd met €40.000.

WOZ-project

Door een toename van de proceskosten naar aanleiding van WOZ-procedures is het huidige budget niet meer toereikend. Het project "Waarderen van inhoud naar oppervlakte" voor de WOZ is inmiddels gestart en moet op 1 januari 2022 gereed zijn. Dit project is van Rijksweg opgedragen. Gebleken is dat er meer handmatige aanpassingen in de WOZ en BAG administratie gedaan moeten worden dan vooraf is geraamd. Hetgeen tot gevolg heeft dat dit project duurder gaat uitvallen.

GEO formatie

Er zijn veel nieuwe wettelijke taken bijgekomen op het gebied van beheer Geo informatie zonder dat daarvoor tot nu toe extra capaciteit is gevraagd. Het betreft hier structurele wettelijke taken, die niet langer zijn uit te voeren met tijdelijke inhuur. Het gaat om de Wet BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) en de Wet BRO (Basisregistratie Ondergrond). Bovendien komt er met ingang van volgend jaar nog een nieuwe wettelijke taak bij waarbij Geo informatie een belangrijke component is: de Omgevingswet. Om deze taken structureel te kunnen borgen is een uitbreiding van 0,89 fte noodzakelijk.

Privacy en informatiebeveiliging (AVG/BIO)

Om de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) te implementeren zullen we onze aanpak moeten aanpassen. Daar waar de BIG uitging van maatregelen op basis van pas toe of leg uit en een incident gedreven aanpak gaat de BIO uit van een risico gedreven aanpak. Het is van belang om hiervoor eerst inzichtelijk te maken op welke wijze de organisatie risico's in kaart brengt, hoe deze behandeld zullen

worden en welke maatregelen noodzakelijk zijn om het risico tot een acceptabel niveau te brengen. Om dit structureel te kunnen onderhouden is een extra budget noodzakelijk.

Actualisatie kapitaallasten

Op basis van de meest recente activagegevens zijn de kapitaallasten opnieuw meerjarig (t/m 2023) berekend.

Actualisatie huren en pachten

De inkomsten en uitgaven voor huren en pachten zijn geactualiseerd. Er worden hogere inkomsten en uitgaven verwacht. Per saldo is het resultaat nagenoeg nihil.

Huur Brink 4 in Dwingeloo

Nu de locatie Brink verhuurd is aan Astron voor de Science Hub kan ook deze huuropbrengst geraamd worden.

Bedrijfsfitness

Door de toegenomen deelname aan bedrijfsfitness is het noodzakelijk de bijbehorende budgetten bij te stellen. Het grootste deel van de kosten wordt door de deelnemers zelf betaald.

Inzet HR adviseur regelingen

Met de inwerkingtreding van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) zijn alle personeelsregelingen samengevoegd in een personeelshandboek. Het personeelshandboek is een belangrijke aanvulling op de arbeidsovereenkomst en bevat regelingen met onderwerpen zoals: arbobeleid, werktijden, jubilea, facilitaire zaken, privacy en AVG, klachten, opleidingen, verzekeringen en het declareren van onkosten. Met de samenvoeging van de Westerveldse regelingen in het personeelshandboek is gebleken dat deze regelingen oud en niet altijd meer conform de laatste wet- en regelgeving is. Door middel van een ingehuurde medewerker worden deze regelingen vernieuwd en zal het personeelshandboek up to date zijn

Werving griffie

De werving van de griffie is een raadsaangelegenheid. Er wordt budget geraamd voor externe ondersteuning. Daarnaast wordt extra budget gevraagd voor de kosten gedurende de periode van inhuur welke uitgaan boven de kosten van de vaste formatie.

Implementatie SSC-ONS

Vorig jaar heeft de gemeenteraad ingestemd met aansluiting bij SSC-ONS. Daarbij worden een aantal bedrijfsvoeringstaken overgeheveld naar SSC-ONS. Het betreft: personeels- en salarisadministratie, technisch beheer ICT en (op termijn) inkoop. De eerste is in 2019 succesvol afgerond. Wat betreft de inkoop zijn wij voornemens deze met ingang van 2021 bij SSC-ONS onder te brengen. Het ICT project heeft vertraging opgelopen. Het omzetten van het technisch beheer vraagt meer tijd vanwege samenvallende complexiteiten. Samengevat zijn deze:

- Projectcapaciteit voor Westerveld is door SCC ONS extern ingehuurd. De juiste aansluiting tussen het projectteam en de beheerorganisatie van SCC ONS bleek in de praktijk complex en werkte vertragend.
- Lopende ingrijpende projecten bij SCC ONS (basis op orde) hebben gezorgd voor minder beschikbare beheercapaciteit benodigd voor het on-boarden van de gemeente.
- Projectvertraging door COVID-19 uitbraak.

Voor de projectuitvoering is sprake van een verschuiving van investeringen naar uren. Het totaal blijft binnen de begrote bedragen, echter uren kunnen niet worden geactiveerd en verrekend. Als gevolg van de opgelopen vertraging is € 155.000 extra benodigd.

Er zijn ook successen geboekt op ICT-gebied. SCC ONS heeft ondersteund bij het versneld uitrollen van diverse projecten die eigenstandig lastiger waren te realiseren. Ook is door de samenwerking schaalvoordeel behaald bij het inkopen van hard- en software. Op dit moment wordt voortvarend gewerkt aan een afronding vóór zomer 2020. Het uitstel leidt tot extra kosten aan de kant van de gemeente. Deze kosten komen voor rekening van SSC-ONS, waardoor er geen sprake is van uitzetting ten opzichte van het door de raad goedgekeurde budget, met uitzondering van onderstaande autonome ontwikkelingen of wijzigingen in de dienstverlening.

Kosten Accountant

Tijdens uw vergadering van 5 november 2019 heeft u de accountantswerkzaamheden voor de jaren 2020 t/m 2023 gegund aan de HZ Groep te Groningen. De bijstelling van het budget bedraagt € 2.000.

Duurzaamheid

Op 30 oktober 2018 is tijdens de raadvergadering via een amendement een bestemmingsreserve duurzaamheid in het leven geroepen voor maatregelen waarmee de gemeente snel aan de slag kan. Voor 2020 wordt € 150.000 gevraagd voor de duurzaamheidsbon 2020, klimaatstresstesten en risicodialogen, permanente duurzaamheidsrubriek in De Westervelder, proces regionale energiestrategie en transitievisie warmte en het faciliteren van duurzaamheidsinitiatieven + energiecoaches. In programma 0 zit de vrijval uit de bestemmingsreserve. En in programma 7 het beschikbaar stellen van het budget. Daarmee is dit resultaatneutraal.

Facetbestemmingsplan

Op 24 september 2019 heeft de raad het Beleidskader Kleinschalige Hernieuwbare energiebronnen vastgesteld en daarbij een budget van € 110.000 vrijgemaakt uit de algemene reserve. Het doel is kleinschalige duurzame initiatieven te bevorderen met het opstellen van een facetbestemmingsplan. Hiermee kunnen aanvragen sneller in behandeling worden genomen. Deze middelen zijn beschikbaar en worden nu verwerkt in de budgetten voor 2020. In programma 0 zit de vrijval uit de algemene reserve. Daarmee is dit resultaatneutraal.

Rente langlopende lening

Op 7 april heeft het college besloten een langlopende geldlening aan te trekken van € 4 miljoen tegen een rente van 0,15%. Omdat in de begroting gerekend is met een hoger percentage, valt hier een deel van het geraamde bedrag vrij.

Bedrijfsauto's

De huidige bedrijfsauto's zijn in 2021 aan vervanging toe. We gaan bij de nieuwe aanschaf onderzoeken naar de mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid. In welke vorm dat gaat zijn is nog niet duidelijk. We hebben rekening gehouden met de aanschaf van 4 auto's waardoor we de mobiliteit van het personeel tijdens werktijden kunnen behouden en vergroten. Deze post betreft de kapitaallasten van de investering. Zie daarvoor bijlage 1, tabel B.

Hulpstukken kraan

Voor de pas aangeschafte kraan moeten de hulpstukken eerder vervangen worden dan de kraan zelf. Deze post betreft de kapitaallasten van de investering. Zie daarvoor bijlage 1, tabel B.

Wijziging verwerking voorzieningen

Een verschuiving van baten naar lasten. Zie het inleidende thema 2.9.

Omgevingswet

De baten en lasten zijn nu opgenomen in overeenstemming met de projectbegroting. De totale lasten blijven binnen het door de raad beschikbaar gestelde budget van € 1,5 miljoen. Zie voor een nadere toelichting thema 2.8.

Versterken controlfunctie

Binnen de budgetten van werk en inkomen is geld gereserveerd voor de inhuur van werkzaamheden. Een deel van dit budget willen we graag overhevelen naar de personeelsbudgetten zodat de controlfunctie uitgebreid kan worden. Zie ook programma 6.

Bezuinigingen.

Hieronder zijn de volgende bezuinigingen opgenomen:

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Overige goederen en diensten:					
- Basisregistratie personen en burgerlijke stand	4.700	4.700	4.700	4.700	4.700
- Bestuurlijke samenwerking	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
- Gemeentehuis	32.710	32.710	32.710	32.710	32.710
- Brink 4 Dwingeloo	6.900	6.900	6.900	6.900	6.900
- Burgemeester en Wethouders	25.000	17.000	25.000	25.000	25.000
- Facilitair	23.200	23.200	23.200	23.200	23.200
- Gemeentewerf en tractie	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
- Personeelslasten	11.200	11.200	11.200	11.200	11.200
- Publieksvoorlichting	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
- Representatie	10.400	10.400	10.400	10.400	10.400
	152.910	144.910	152.910	152.910	152.910
Kapitaallasten tractie (zie bijlage 1-C)		1.626	8.209	15.118	11.606
Totale bezuiniging programma 0	152.910	146.536	161.119	168.028	164.516

Onder de kop "Overige goederen en diensten" zijn de regulier exploitatiebudgetten opgenomen waarvan de afgelopen jaren is gebleken dat de uitgaven lager waren dan het gereserveerde budget of waar een bezuinigingsmogelijkheid werd gezien.

Bezuinigingen verschuiving investeringen

Voor de tractie is gekeken naar de levensduur van de tractiemiddelen en wanneer deze werkelijk vervangen moeten worden. Hier is opgenomen de lagere kapitaallasten door deze verschuiving van investeringen. Voor de mutatie in de investeringen verwijzen wij naar bijlage 1, tabel C.

Programma 1

Veiligheid

Inleiding

Wij zetten ons in voor verdere samenwerking met gemeenten in de regio, veiligheids- en zorgpartners en andere overheden om de veiligheid in onze gemeente te waarborgen. Landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, regionale afspraken en wijzigingen in wet- en regelgevingen hebben ertoe geleid, dat de lokale overheid zich in de komende periode nadrukkelijk bezig moet houden met ondermijnende criminaliteit, woonoverlast en problematiek van mensen met verward gedrag.

Taakvelden

1. Crisisbeheersing en Brandweer
2. Openbare orde en Veiligheid

Totaaloverzicht

Programma 1	Meerjarenraming 2021-2024				
	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten					
Najaarsrapportage 2019	1.522.084	1.549.056	1.581.501	1.581.323	1.581.323
Mutaties Voorjaarsrapportage	-36.419	-20.272	-17.357	-17.357	-14.707
Voorjaarsrapportage 2020	1.485.665	1.528.784	1.564.144	1.563.966	1.566.616
Baten					
Najaarsrapportage 2019	45.539	29.392	26.477	26.477	26.477
Mutaties Voorjaarsrapportage	-30.239	-14.092	-11.177	-11.177	-11.177
Voorjaarsrapportage 2020	15.300	15.300	15.300	15.300	15.300
SALDO programma 1	1.470.365	1.513.484	1.548.844	1.548.666	1.551.316

Financiële mutaties

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Actualisatie Kap.lasten	-2.650	-	-2.650	-	-2.650	-	-2.650	-	-	-
Administratieve correcties										
Verwerking voorzieningen	-33.769	-33.769	-17.622	-17.622	-14.707	-14.707	-14.707	-14.707	-14.707	-14.707
Bezuinigingen										
Bezuiniging	-	3.530	-	3.530	-	3.530	-	3.530	-	3.530
Saldo	-36.419	-30.239	-20.272	-14.092	-17.357	-11.177	-17.357	-11.177	-14.707	-11.177

Actualisatie kapitaallasten

Op basis van de meest recente activagegevens zijn de kapitaallasten opnieuw meerjarig (t/m 2023) berekend.

Bezuinigingen.

Voor een aantal posten, met name overige goederen en diensten hebben we gekeken naar de realisatie 2019. Als deze lager is, hebben we de budgetten voor 2020 naar beneden toe bijgesteld. In dit geval betreft het een besparing op APV en bijzondere wetten.

Programma 2

Verkeer en vervoer

Inleiding

Wij willen samen met de inwoners en andere stakeholders een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte realiseren. De basis hiervoor is gelegd in het visiedocument BrinQ.

Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP), dat begin 2020 aan de raad wordt aangeboden, zal de komende periode richting geven aan het beleid voor Verkeer en vervoer.

De fiets is van zo groot belang voor de gemeente Westerveld, met name toeristisch-recreatief gezien, dat het fietsen een eigen visie verdient. Ook snelfietsroutes en elektrisch fietsen maken hier onderdeel van uit. In het GVVP wordt dan ook een visie met betrekking tot fietsen in Westerveld verwoord. Bij deze plannen staan wij open voor nieuwe initiatieven en suggesties vanuit de samenleving.

Taakvelden

1. Verkeer en vervoer
2. Parkeren
3. Recreatieve Havens
4. Economische Havens en waterwegen
5. Openbaar vervoer

Totaaloverzicht

Programma 2	Verkeer en vervoer				
	2020	2021	Meerjarenraming 2021-2024		
			2022	2023	2024
Lasten					
Najaarsrapportage 2019	5.296.568	5.740.091	4.563.968	3.925.135	3.958.765
Mutaties Voorjaarsrapportage	-1.849.738	-2.201.884	-1.019.434	-346.277	-392.937
Voorjaarsrapportage 2020	3.446.830	3.538.207	3.544.534	3.578.858	3.565.828
Baten					
Najaarsrapportage 2019	2.324.351	2.601.457	1.363.187	689.240	689.240
Mutaties Voorjaarsrapportage	-2.010.548	-2.287.654	-1.049.384	-375.437	-375.437
Voorjaarsrapportage 2020	313.803	313.803	313.803	313.803	313.803
SALDO programma 2	3.133.027	3.224.404	3.230.731	3.265.055	3.252.025

Financiële mutaties

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Actualisatie Kap.lasten	178.310	-	103.270	-	47.450	-	46.660	-	-	-
Legesopbrengsten	-	-22.000	-	-22.000	-	-22.000	-	-22.000	-	-22.000
College besluiten										
Administratieve correcties										
Verwerking voorzieningen	-1.988.548	-1.988.548	-2.265.654	-2.265.654	-1.027.384	-1.027.384	-353.437	-353.437	-353.437	-353.437
Dorpskracht	35.000	-	35.000	-	35.000	-	35.000	-	35.000	-
Bezuinigingen										
Bezuiniging	-74.500	-	-74.500	-	-74.500	-	-74.500	-	-74.500	-
Saldo	-1.849.738	-2.010.548	-2.201.884	-2.287.654	-1.019.434	-1.049.384	-346.277	-375.437	-392.937	-375.437

Actualisatie kapitaallasten

Op basis van de meest recente activagegevens zijn de kapitaallasten opnieuw meerjarig (t/m 2023) berekend.

Legesopbrengsten

Er heeft een verdeling van de legesopbrengsten plaatsgevonden. Naar nu is gebleken is het bedrag dat voor de leges op in- en uitritten en het verleggen van kabels en leidingen te hoog is geraamd. Deze inkomst wordt daarom naar beneden bijgesteld.

Wijziging verwerking voorzieningen

Een verschuiving van baten naar lasten. Zie het inleidende thema 2.9.

Dorpskracht

Een aantal reguliere werkzaamheden worden nu door uitgevoerd door burgergroeperingen in de dorpen. Het budget voor deze dorpskracht staat geraamd in programma 2 en de budgetten van de uitgevoerde werkzaamheden in programma 5 en 7. We hevelen dus nu budget over naar programma 2, per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.

Bezuinigingen.

Voor een aantal posten, met name overige goederen en diensten hebben we gekeken naar de realisatie 2019. Als deze lager is, hebben we de budgetten voor 2020 naar beneden toe bijgesteld.

Daarbij wordt het bestaande budget voor grootonderhoud wegen teruggebracht naar € 300.000 (dit is een besparing van € 43.900) wat overeenkomt met het gemiddelde van de afgelopen vier jaar. De belasting voor wegbeheer (waterschapslasten en dergelijke) wordt teruggebracht naar het niveau van de laatste jaren. Dat is een besparing van € 20.000.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Overige goederen en diensten:					
- Veiligheid	5.600	5.600	5.600	5.600	5.600
- Wegbeheer	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	10.600	10.600	10.600	10.600	10.600
Onderhoud wegen	43.900	43.900	43.900	43.900	43.900
Belasting op wegen	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Totale bezuiniging programma 2	74.500	74.500	74.500	74.500	74.500

Programma 3

Economie

Inleiding

Wij blijven werken aan het versterken van de concurrentiepositie van de gemeente door het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven te stimuleren en ondersteunen bij het behouden en uitbreiden van recreatieve voorzieningen, voor zowel de eigen inwoners als de toeristen. Dit willen wij onder andere doen door de aanleg van het wandelknooppuntennetwerk en te blijven werken aan het project Vitale Vakantieparken. Wij ondersteunen initiatieven op het gebied van lokale werkgelegenheid. Dit doen wij onder andere via de Human Capital Agenda van de Regio Zwolle en het stimuleren van innovatie. Om het buitengebied leefbaar te houden moet er evenwicht zijn tussen landbouw en natuur. We willen daarom actieve steun geven aan duurzame, natuur inclusieve landbouw.

Taakvelden

1. Economische ontwikkeling
2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3. Bedrijfsloket en regelingen
4. Economische promotie

Totaaloverzicht

Programma 3	Economie				
	2020	2021	Meerjarenraming 2021-2024		
			2022	2023	2024
Lasten					
Najaarsrapportage 2019	1.557.874	1.250.430	1.249.627	1.252.208	1.252.208
Mutaties Voorjaarsrapportage	-50.282	48.096	49.610	48.703	-76.267
Voorjaarsrapportage 2020	1.507.592	1.298.526	1.299.237	1.300.911	1.175.941
Baten					
Najaarsrapportage 2019	1.885.628	1.962.354	2.037.000	2.075.917	2.075.917
Mutaties Voorjaarsrapportage	-8.228	231.346	93.000	92.233	-7.767
Voorjaarsrapportage 2020	1.877.400	2.193.700	2.130.000	2.168.150	2.068.150
SALDO programma 3	-369.808	-895.174	-830.763	-867.239	-892.209

Financiële mutaties

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Standplaatsvergoeding	-	-7.000	-	-7.000	-	-7.000	-	-7.000	-	-7.000
Actualisatie Kap.lasten	26.590	-	25.250	-	25.110	-	24.970	-	-	-
Administratieve correcties										
Adm. correctie prim. begr.	-644	-	-500	-	-500	-	-500	-	-500	-
Verwerking voorzieningen	-1.228	-1.228	-1.654	-1.654	-	-	-767	-767	-767	-767
Bezuinigingen										
Bezuiniging	-15.000	-	-15.000	-	-15.000	-	-15.000	-	-15.000	-
Bezuiniging Vitale vakantieparken	-60.000	-	-60.000	-	-60.000	-	-60.000	-	-60.000	-
Vereveningsbijdrage vakantieparken	-	-	100.000	240.000	100.000	100.000	100.000	100.000	-	-
Saldo	-50.282	-8.228	48.096	231.346	49.610	93.000	48.703	92.233	-76.267	-7.767

Standplaatsvergoeding

De afgelopen jaren is gebleken dat het aantal standplaatsen en het aantal marktkramen is terug gelopen. De opbrengsten hiervan zijn hier nog niet op aangepast. Dat doen we hierbij

Actualisatie kapitaallasten

Op basis van de meest recente activagegevens zijn de kapitaallasten opnieuw meerjarig (t/m 2023) berekend.

Wijziging verwerking voorzieningen

Een verschuiving van baten naar lasten. Zie het inleidende thema 2.9.

Bezuinigingen.

Op Lokale economie kan worden bezuinigd door overige goederen en diensten in overeenstemming te brengen met de realisatie van 2019. Als deze lager is, hebben we de budgetten voor 2020 naar beneden toe bijgesteld.

Bezuiniging vitale vakantieparken en vereveningsbijdrage

Door de woonfunctie te wijzigen bij vakantieparken die reeds permanent bewoond worden gaat de gemeente uit van een vereveningsbijdrage. De bedragen die de verevening opbrengen kunnen niet in de algemene middelen verdwijnen. In de uitspraak van de Raad van State staat nadrukkelijk dat de inkomsten besteed moeten worden aan projecten of activiteiten die het verlies aan toeristische infrastructuur compenseren.

Programma 4

Onderwijs

Inleiding

Wij willen het ingezette beleid bestendigen en staan daarbij open voor nieuwe initiatieven en suggesties vanuit de samenleving

Met de onderwijsinstellingen wordt een nieuw integraal onderwijshuisvestingsplan 2020-2024 besproken in het OOGO², waardoor onderwijsinstellingen goed toegerust blijven voor het geven van onderwijs.

Het bestaande VVE³ beleid wordt geïntensiveerd (van 12 naar 16 uur per week per geïndiceerde peuter) en aangepast op basis van nieuwe wet en regelgeving, zodat peuters zonder achterstanden het basisonderwijs instromen en de doorgaande lijn (0-12 jaar) wordt geborgd.

Er is een bondgenootschap 'voor een geleterd Drenthe' getekend om meer laaggeletterde mensen taallessen en digitale vaardigheden aan te bieden.

Taakvelden

1. Openbaar basisonderwijs
2. Onderwijshuisvesting
3. Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Totaaloverzicht

Programma 4	Onderwijs				
	2020	2021	Meerjarenraming 2021-2024		
			2022	2023	2024
Lasten					
Najaarsrapportage 2019	1.502.065	1.491.196	1.472.615	1.453.471	1.453.471
Mutaties Voorjaarsrapportage	61.290	62.010	61.970	61.200	21.350
Voorjaarsrapportage 2020	1.563.355	1.553.206	1.534.585	1.514.671	1.474.821
Baten					
Najaarsrapportage 2019	197.506	197.506	197.506	197.506	185.154
Mutaties Voorjaarsrapportage	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050
Voorjaarsrapportage 2020	191.456	191.456	191.456	191.456	179.104
SALDO programma 4	1.371.899	1.361.750	1.343.129	1.323.215	1.295.717

² Op Overeenstemming Gericht Overleg.

³ VVE = Voor- en Vroegschoolse Educatie

Financiële mutaties

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Leerlingenvervoer	15.000	-	15.000	-	15.000	-	15.000	-	15.000	-
Belastingen scholen	12.400	-	12.400	-	12.400	-	12.400	-	12.400	-
Actualisatie Kap.lasten	39.940	-	40.660	-	40.620	-	39.850	-	-	-
Administratieve correcties										
Verwerking voorzieningen	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050	-6.050
Saldo	61.290	-6.050	62.010	-6.050	61.970	-6.050	61.200	-6.050	21.350	-6.050

Leerlingenvervoer

In het contract met de vervoerder is opgenomen, dat de tarieven aangepast mogen worden op basis van de NEA-indexering. De NEA-indexering wordt vastgesteld op basis van de kostenontwikkelingen bij taxibedrijven. Voor 2020 is de NEA-indexering 6,7%.

Belastingen scholen

De onroerend zaakbelasting en waterschapslasten zijn de afgelopen jaren gestegen. De scholen mogen deze kosten bij ons declareren. Daarvoor is het geraamde budget nu niet toereikend.

Actualisatie kapitaallasten

Op basis van de meest recente activagegevens zijn de kapitaallasten opnieuw meerjarig (t/m 2023) berekend.

Wijziging verwerking voorzieningen

Een verschuiving van baten naar lasten. Zie het inleidende thema 2.9.

Programma 5

Sport, cultuur en recreatie

Inleiding

Voor de maatschappelijke voorzieningen richten wij ons op de aanwezigheid van functies in dorpen.

Maatschappelijke voorzieningen worden integraal ingericht.

Sport, cultuur en recreatie worden ingezet ten dienste van maatschappelijke behoeftes, waarbij we rekening houden met maatschappelijk rendement. We zetten in op preventieve en integrale aanpak voor alle inwoners. Een onderdeel hiervan is het sportakkoord.

Wanneer het gaat over het beheer van openbaar groen dan zal duurzaamheid een prominente rol hebben.

Taakvelden

1. Sportbeleid en activering
2. Sportaccommodaties
3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
4. Musea
5. Cultureel erfgoed
6. Media
7. Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Totaaloverzicht

Programma 5	Sport, cultuur en recreatie				
	2020	2021	Meerjarenraming 2021-2024		
			2022	2023	2024
Lasten					
Najaarsrapportage 2019	4.765.976	4.245.856	4.175.691	4.083.538	4.036.688
Mutaties Voorjaarsrapportage	-57.394	-134.357	-189.673	-234.342	-228.461
Voorjaarsrapportage 2020	4.708.582	4.111.499	3.986.018	3.849.196	3.808.227
Baten					
Najaarsrapportage 2019	338.785	290.248	312.845	264.505	278.905
Mutaties Voorjaarsrapportage	-116.211	-75.674	-98.271	-149.931	-149.931
Voorjaarsrapportage 2020	222.574	214.574	214.574	114.574	128.974
SALDO programma 5	4.486.008	3.896.925	3.771.444	3.734.622	3.679.253

Financiële mutaties

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Kerkervisie	25.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Actualisatie Kap.lasten	-6.110	-	-8.310	-	-8.310	-	-3.600	-	-	-
Leerstoel aanjaagbudget	50.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Archeologisch beleefpunt	8.000	8.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Electrabudget	1.150	-	1.150	-	1.150	-	1.150	-	1.150	-
Kwaliteitsimpuls natuur en landschap	10.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investerings										
Sportvelden	-	-	-	-	1.681	-	3.362	-	5.043	-
Brinken	-	-	-	-	600	-	1.200	-	1.800	-
Administratieve correcties										
Adm. correctie prim. begr.	-4.600	-	-4.600	-	-4.600	-	-4.600	-	-4.600	-
Verwerking voorzieningen	-125.711	-125.711	-77.174	-77.174	-99.771	-99.771	-151.431	-151.431	-151.431	-151.431
Dorpskracht	-5.000	-	-5.000	-	-5.000	-	-5.000	-	-5.000	-
Bezuinigingen										
Bezuiniging	-10.123	1.500	-40.423	1.500	-75.423	1.500	-75.423	1.500	-75.423	1.500
Saldo	-57.394	-116.211	-134.357	-75.674	-189.673	-98.271	-234.342	-149.931	-228.461	-149.931

Kerkervisie

Vanuit de Algemene Uitkering gemeentefonds is in december een bijdrage van het Rijk ontvangen om een kerkervisie op te stellen. Dit bedrag is via de jaarrekening 2019 toegevoegd aan de algemene reserve. Dit jaar zijn we aan de slag gegaan met het opstellen van deze visie. Conform het voorstel bij de jaarrekening 2019 doen wij het verzoek om deze middelen daarvoor in te zetten. De vrijval uit de algemene reserve is opgenomen onder programma 0. Het heeft per saldo geen invloed op het resultaat

Actualisatie kapitaallasten

Op basis van de meest recente activagegevens zijn de kapitaallasten opnieuw meerjarig (t/m 2023) berekend.

Leerstoel

Voor het verkrijgen van de Buitengewone leerstoel cultureel erfgoed & maatschappelijke ontwikkeling (revitalisering sociale gedachte Maatschappij van Weldadigheid) in Westerveld is, nu dat het werkplan voor de definitieve haalbaarheidsonderzoek is goedgekeurd, een vervolg aanjaagbudget nodig. In het voortraject naar de installatie toe moet er veel werk verricht worden in het interesseren van partners, organisaties, overheden en ministeries. Onderdeel hiervan zijn gesprekken met universiteit en hogeschool en daarbij gesprekken met kandidaat-hoogleraren. Hiervoor wordt een aanjaagbudget van € 50.000 aangevraagd.

Archeologisch beleefpunt

Voor de realisatie van het archeologische beleefpunt Doldersumse veld is een bijdragen van provincie ontvangen die wij gebruiken om dit punt te realiseren. Per saldo heeft het geen invloed op het resultaat; ons aandeel is reeds verrekend in 2019. Het realiseren van 12 gemeentelijke archeologische beleefpunten is een verplichting uit de vorige provinciale cultuurnota waarin gemeente en provincie ieder € 8.000 co-financieren.

Electrabudget

Afgelopen jaren is gebleken dat de elektriciteitskosten van de kerktorens en molens hoger was dan geraamd. Hierbij wordt om een extra budget hiervoor verzocht.

Natuur en landschap

Voor Natuur en Landschap is geen budget beschikbaar. Het is wenselijk om hiervoor een bedrag beschikbaar te hebben. We willen hierbij komen tot een kwaliteitsimpuls op dit gebied. Het betreft hier het budget voor 2020. De structurele budgetten zullen vanaf 2021 worden meegenomen in de uitgangpunten voor begroting 2021.

Sportvelden

Jaarlijks wordt, via een cyclische kalender één of meerdere sportvelden gerenoveerd. Hiervoor is een krediet noodzakelijk. Zie daarvoor bijlage 1, tabel A.

Brinken

Conform het Brinkenplan wordt elk jaar een brink in een kern aangepakt. In overleg met de omgeving wordt gekeken welke aanpassen en revitalisering noodzakelijk is. Zie daarvoor bijlage 1, tabel A.

Wijziging verwerking voorzieningen

Een verschuiving van baten naar lasten. Zie het inleidende thema 2.9.

Dorpskracht

Een aantal reguliere werkzaamheden worden nu door uitgevoerd door burgergroeperingen in de dorpen. Het budget voor deze dorpskracht staat geraamd in programma 2 en de budgetten van de uitgevoerde werkzaamheden in programma 5 en 7. We hevelen dus nu budget over naar programma 2, per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.

Bezuinigingen.

Voor een aantal posten, met name overige goederen en diensten hebben we gekeken naar de realisatie 2019. Als deze lager is, hebben we de budgetten voor 2020 naar beneden toe bijgesteld.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Overige goederen en diensten:					
- Bibliotheken (huisvestingskosten)	206	206	206	206	206
- Binnensport en opstallen buitensport	99	99	99	99	99
- Culturele initiatieven (cultuurcoach)		30.300	30.300	30.300	30.300
- Muziekschool (podiumplan)	5.518	5.518	5.518	5.518	5.518
- Plantsoenen en openbaar groen	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
- Sportstimulering	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
- Werelderfgoed (Hart van Frederiksoord)			35.000	35.000	35.000
	10.123	40.423	75.423	75.423	75.423
Bosbezit legesopbrengst	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Totale bezuiniging programma 5	11.623	41.923	76.923	76.923	76.923

Programma 6

Sociaal Domein

Inleiding

We willen de sociale cohesie en leefbaarheid in de gemeente versterken door meer aan te sluiten bij enerzijds de ondersteunings- en zorgbehoefte van inwoners en anderzijds bij maatschappelijke en sociale initiatieven die vanuit de samenleving naar voren komen. Hiermee vergroten we de participatie van inwoners.

Binnen het sociaal domein ligt de focus op handhaving van de bestaande kwaliteit, efficiënte inzet van bestaande middelen en goede monitoring, ten einde uitvoering te kunnen geven aan de ombuigingen sociaal domein.

Taakvelden

1. Samenkracht en burgerparticipatie
2. Wijkteams
3. Inkomensregelingen
4. Begeleide participatie
5. Arbeidsparticipatie
6. Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
71. Maatwerkdienstverlening 18+
72. Maatwerkdienstverlening 18-
81. Geëscaleerde zorg 18+
82. Geëscaleerde zorg 18-

Totaaloverzicht

Programma 6	Meerjarenraming 2021-2024				
	2020	2021	2022	2023	2024
Laasten					
Najaarsrapportage 2019	19.309.277	18.706.754	18.814.332	18.956.777	18.882.777
Mutaties Voorjaarsrapportage	3.400.853	571.031	360.244	217.757	291.757
Voorjaarsrapportage 2020	22.710.130	19.277.785	19.174.576	19.174.534	19.174.534
Baten					
Najaarsrapportage 2019	3.576.515	3.350.317	3.353.638	3.348.529	3.348.529
Mutaties Voorjaarsrapportage	2.676.162	-3.236	-6.557	-1.448	-1.448
Voorjaarsrapportage 2020	6.252.677	3.347.081	3.347.081	3.347.081	3.347.081
SALDO programma 6	16.457.453	15.930.704	15.827.495	15.827.453	15.827.453

Financiële mutaties

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Kansrijke start	4.290	-	4.290	-	-	-	-	-	-	-
BUIG gelden	416.750	416.750	-	-	-	-	-	-	-	-
Huishoudelijke ondersteuning	200.000	-	200.000	-	200.000	-	200.000	-	200.000	-
Publiek vervoer (WMO)	16.750	-	16.750	-	16.750	-	16.750	-	16.750	-
Reestmond (groen en TOZO regeling)	628.852	-	528.428	-	325.252	-	177.656	-	251.656	-
	2.291.946	2.291.946	-	-	-	-	-	-	-	-
Administratieve correcties										
Verwerking voorzieningen	-32.534	-32.534	-3.236	-3.236	-6.557	-6.557	-1.448	-1.448	-1.448	-1.448
Versterken controlfunctie	-30.000	-	-30.000	-	-30.000	-	-30.000	-	-30.000	-
Bezuinigingen										
Bezuiniging	-201	-	-201	-	-201	-	-201	-	-201	-
Bezuiniging maatschappelijke initiatieven	-45.000	-	-95.000	-	-95.000	-	-95.000	-	-95.000	-
Bezuiniging Leerstoel	-50.000	-	-50.000	-	-50.000	-	-50.000	-	-50.000	-
Saldo	3.400.853	2.676.162	571.031	-3.236	360.244	-6.557	217.757	-1.448	291.757	-1.448

Kansrijke start

Voor het project Kansrijke start, waar vroegtijdige ondersteuning geboden wordt aan kinderen, zijn er vanuit het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2019-2021. Deze middelen willen we graag inzetten in 2020 en 2021.

BUIG gelden

De BUIG gelden zijn in het najaar 2019 (30-09-2019) vastgesteld, deze gelden zijn bestemd voor de bekostiging van nieuwe uitkeringen.

Huishoudelijke ondersteuning

Het uurtarief Huishoudelijke ondersteuning is gebaseerd op de cao VVT. De lonen zijn binnen de cao VVT gestegen met ongeveer 25%. Dit maakt dat het uurtarief wat wij betalen aan zorgaanbieders ook is gestegen. Daarnaast heeft de invoering van het abonnementstarief een aanzuigende werking waardoor het aantal indicaties en uren is gestegen. Ook is de financieringssysteem veranderd (t.g.v. jurisprudentie op dit vlak) van resultaatgerichte financiering naar prijs x kwantiteit.

Publiek vervoer (WMO)

In het contract met de vervoerder is opgenomen, dat de tarieven aangepast mogen worden op basis van de NEA-indexering. De NEA-indexering wordt vastgesteld op basis van de kostenontwikkelingen bij taxibedrijven. Voor 2020 is de NEA-indexering 6,7%.

Reestmond (groen en kostenverdeling)

Door de GR Reestmond is een begrotingswijziging voor 2020 aangeboden. Deze zal binnenkort aan de raad worden voorgelegd voor een zienswijze. Om alvast op deze begrotingswijziging te anticiperen is dit bedrag opgenomen. De reden hiervan is dat in de primaire begroting 2020 van Reestmond was uitgegaan van de overgang van de groenmedewerkers naar onze gemeente. Door de financiële consequenties, mede veroorzaakt door de verdeelsleutel, is dat nog niet gerealiseerd. Hierdoor zijn in de begrotingswijziging 2020 de groenmedewerkers weer opgenomen en is daarnaast de begroting 2020 geactualiseerd. Dit zorgt voor een hogere bijdrage van onze gemeente.

TOZO regeling

Wij voeren een aantal door het Rijk opgestelde noodmaatregelen uit, te weten de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO). Hiervoor hebben wij inmiddels een voorschot ontvangen van het Rijk dat wij daar volledig voor inzetten. De budgetten daarvoor worden hierbij opgenomen. In de Najaarsrapportage zullen wij informatie geven over het aantal aanvragen en de daadwerkelijk uitbetaalde bedragen.

Versterken controlfunctie

Binnen de budgetten van werk en inkomen is er geld gereserveerd voor toezicht en handhaving. Een deel van dit budget willen we graag overhevelen naar de personeelsbudgetten zodat de controlfunctie uitgebreid kan worden.

Bezuinigingen.

Voor een aantal posten, met name overige goederen en diensten hebben we gekeken naar de realisatie 2019. Als deze lager is, hebben we de budgetten voor 2020 naar beneden toe bijgesteld.

Bezuiniging maatschappelijke initiatieven

Voorgesteld wordt om het budget voor maatschappelijke initiatieven te halveren, dit kan gerealiseerd worden door het aantal subsidierondes én het subsidiebedrag per ronde te verlagen. Daarnaast wordt het beschikbare budget voor het opstellen van een dorpsvisie geschrapt m.i.v. 2021 en vervalt het gehele budget voor sociale experimenten. Het blijft mogelijk om subsidies voor sociale experimenten aan te vragen indien ze voldoen aan de eisen gesteld in de beleidsregel evenementen en initiatieven. Doordat dit budget ook bijgesteld wordt kan het door deze bezuinigingsronde voorkomen dat in de toekomst subsidie-aanvragen afgewezen moeten worden.

Bezuinigingen Leerstoel

We handhaven voorlopig alleen het aanjaagbudget. Het structurele bedrag van € 50.000 laten vervallen. Afhankelijk van ontwikkelingen in de komende maanden wordt bij een definitieve beoordeling dit bedrag weer meegenomen bij het opstellen van de begroting 2021.

Programma 7

Volksgezondheid en milieu

Inleiding

Om risico's door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te beperken, blijven we ons inzetten om te komen tot het maken van afspraken met de betrokkenen.

De in 2019 in beeld gebrachte kwetsbaarheden ten gevolge van klimaatverandering worden in 2020 uitgewerkt in risicodialogen met stakeholders om te komen tot een gezamenlijk maatregelenprogramma.

Taakvelden

1. Volksgezondheid
2. Riolering
3. Afval
4. Milieubeheer
5. Begraafplaatsen

Totaaloverzicht

Programma 7	Volksgezondheid en milieu				
	2020	2021	Meerjarenraming 2021-2024		
			2022	2023	2024
Lasten					
Najaarsrapportage 2019	5.947.930	5.954.348	6.269.344	6.038.155	6.038.155
Mutaties Voorjaarsrapportage	-162.330	-533.756	-888.781	-582.250	-582.250
Voorjaarsrapportage 2020	5.785.600	5.420.592	5.380.563	5.455.905	5.455.905
Baten					
Najaarsrapportage 2019	5.253.708	5.238.036	5.593.061	5.286.530	5.246.530
Mutaties Voorjaarsrapportage	-594.428	-578.756	-933.781	-627.250	-627.250
Voorjaarsrapportage 2020	4.659.280	4.659.280	4.659.280	4.659.280	4.619.280
SALDO programma 7	1.126.320	761.312	721.283	796.625	836.625

Financiële mutaties programma 7

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Klimaatmiddelen	237.098	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Actualisatie Kap.lasten	329.520	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijval voorz riolering	-329.520	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afvalkosten	45.000	-	45.000	-	45.000	-	45.000	-	45.000	-
Watergangenonderhoud	10.000	-	10.000	-	10.000	-	10.000	-	10.000	-
Dividend ROVA	-	-20.000	-	-20.000	-	-20.000	-	-20.000	-	-20.000
Raadsbesluiten										
Duurzaamheid	150.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investerings										
Riolering	-	-	-	-	-	-	-	-	415.851	-
Vrijval voorz riolering	-	-	-	-	-	-	-	-	-415.851	-
Administratieve correcties										
Verwerking voorzieningen	-574.428	-574.428	-558.756	-558.756	-913.781	-913.781	-607.250	-607.250	-607.250	-607.250
Dorpskracht	-30.000	-	-30.000	-	-30.000	-	-30.000	-	-30.000	-
Saldo	-162.330	-594.428	-533.756	-578.756	-888.781	-933.781	-582.250	-627.250	-582.250	-627.250

Klimaatmiddelen

In de decembercirculaire van de Algemene Uitkering zijn bedragen beschikbaar gesteld voor de aanpak diverse zaken uit het Klimaatakkoord. Bij de jaarrekening zijn deze bedragen opgenomen in een algemene reserve. De nadruk bij deze middelen ligt op de ondersteuning bij het realiseren van de Transitievisie Warmte. Aangezien we dit en volgend jaar met deze onderdelen bezig zijn willen we conform het voorstel bij de jaarrekening 2019 deze middelen daarvoor in zetten. De vrijval uit de algemene reserve is opgenomen onder programma 0. Het heeft per saldo geen invloed op het resultaat.

Actualisatie kapitaallasten en vrijval voorzieningen riolering

Op basis van de meest recente activagegevens zijn de kapitaallasten opnieuw meerjarig (t/m 2023) berekend. Daar staat een gelijke vrijval tegenover. Binnen dit programma heeft deze aanpassing alleen betrekking op riolering. Daarom staat hier een vrijval uit de voorziening tegenover en heeft het geen invloed op het resultaat.

Afvalkosten

In verband met het project Diever op Dreef is de glasbak uit de Peperstraat verplaatst naar de ondergrondse container achter het gemeentehuis. De glasbak wordt ook ondergronds geplaatst zodat de werkzaamheden voor het uitbreiden van het parkeerterrein afgerond kunnen worden. De structurele kosten hiervoor worden hierbij aangevraagd. Daarnaast zijn de tarieven voor het verwerken van afval op het ABS hoger dan de verwacht, hierdoor is het budget niet toereikend. Het afgelopen jaar is in kaart gebracht welke kosten wij maken voor het sanering van afvaldumpingen. Dat bleek wel € 12.000 te zijn, daar was in de begroting geen rekening mee gehouden. Verwacht wordt dat we dit jaarlijks wel kwijt zijn aan het opruimen hiervan. Bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing voor 2021 en verder zullen deze kosten meegenomen worden in de berekening, zodat sprake is van kostendekkendheid.

Watergangenonderhoud

Het waterschap Drents Overijsselse Delta heeft vanuit de Waterwet de beleidsvrijheid om criteria voor categorisering van watergangen vast te stellen. Na de fusie in 2017 zijn door beleidsharmonisatie deze criteria opnieuw vastgesteld. Hierdoor is er verschuiving in onderhoudsplicht ontstaan voor zowel waterschap, gemeenten en particulieren. Per saldo krijgt de gemeente 9.110 meter extra te onderhouden watergangen. Dit was niet meegenomen in de budgetten. De verwachting is dat het € 10.000 per jaar extra gaat kosten om deze watergangen te onderhoud.

Dividend ROVA

Het jaarlijks dividend van ROVA was het afgelopen jaar lager dan nu begroot staat voor 2020 en verder. We verwachten thans € 20.000 minder dividend te gaan ontvangen. Dit werkt door bij de bepaling van kostendekkendheid en de afvalstoffenheffing vanaf 2020.

Duurzaamheidsbudget

Op 30 oktober 2018 is tijdens de raadvergadering via een amendement een bestemmingsreserve duurzaamheid in het leven geroepen voor maatregelen waarmee de gemeente snel aan de slag kan.

Voor 2020 wordt € 150.000 gevraagd voor de duurzaamheidsbon 2020, klimaatstresstesten en risicodialogen, permanente duurzaamheidsrubriek Westervelder, proces regionale energiestrategie en transitievisie warmte en het faciliteren van duurzaamheidsinitiatieven + energiecoaches. De vrijval uit de algemene reserve is opgenomen onder programma 0. Het heeft per saldo geen invloed op het resultaat.

Riolering

Dit betreft volledige afschrijving van deze investeringskredieten 2024 (zie bijlage 1, tabel A) zoals die zijn opgenomen in het meerjarenplan Watertakenplan. Tegenover de afschrijvingslasten staat een gelijke vrijval uit de voorziening riolering.

Vrijval voorziening riolering

De investeringen in rioleringen in 2024 worden in hetzelfde jaar ten laste van de voorziening voor vervangingsinvestering rioleringen gebracht.

Dorpskracht

Een aantal reguliere werkzaamheden worden nu door uitgevoerd door burgergroeperingen in de dorpen. Het budget voor deze dorpskracht staat geraamd in programma 2 en de budgetten van de uitgevoerde werkzaamheden in programma 5 en 7. We hevelen dus nu budget over naar programma 2, per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.

Wijziging verwerking voorzieningen

Een verschuiving van baten naar lasten. Zie het inleidende thema 2.9.

Programma 8

VHROSV

Inleiding

We willen een aantrekkelijke woongemeente zijn en blijven. We stimuleren inwoners op het gebied van verduurzaming en levensloopbestendigheid van woningen.

De invoering van de Omgevingswet is deze bestuursperiode van groot belang. De wet kent niet alleen inhoudelijke vergaande veranderingen, maar zal ook een omslag in rol en houding van de gemeente betekenen. In lijn met de samenlevingsakkoorden betrekken wij bij dit proces organisaties en inwoners.

Taakvelden

1. Ruimtelijke Ordening
2. Grondexploitatie
3. Wonen en bouwen

Totaaloverzicht

Programma 8	Meerjarenraming 2021-2024				
	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten					
Najaarsrapportage 2019	3.910.454	3.489.873	3.175.804	2.912.974	2.912.974
Mutaties Voorjaarsrapportage	640.723	53.460	-418.020	-477.140	-484.400
Voorjaarsrapportage 2020	4.551.177	3.543.333	2.757.784	2.435.834	2.428.574
Baten					
Najaarsrapportage 2019	2.293.391	1.901.466	1.458.022	1.195.192	1.195.192
Mutaties Voorjaarsrapportage	-	-	-	-	-
Voorjaarsrapportage 2020	2.293.391	1.901.466	1.458.022	1.195.192	1.195.192
SALDO programma 8	2.257.786	1.641.867	1.299.762	1.240.642	1.233.382

Financiële mutaties

Omschrijving	2020		2021		2022		2023		2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
Wet Natuurbescherming	10.000	-	10.000	-	10.000	-	10.000	-	10.000	-
Actualisatie Kap.lasten	-20.710	-	-5.540	-	1.380	-	2.260	-	-	-
Juridische kosten geschillen	3.000	-	3.000	-	3.000	-	3.000	-	3.000	-
Bijdrage GR RUD	21.233	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Actualisatie bodemkaart	-	-	-	-	-	-	5.000	-	-	-
Bestemmingsplannen	50.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsplan buitengebied	5.000	-	5.000	-	-	-	-	-	-	-
Raadsbesluiten										
Facetbestemmingsplan	110.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administratieve correcties										
Omgevingswet cf projectbegroting	466.200	-	45.000	-	-428.400	-	-493.400	-	-493.400	-
Bezuinigingen										
Bezuiniging	-4.000	-	-4.000	-	-4.000	-	-4.000	-	-4.000	-
Saldo	640.723	-	53.460	-	-418.020	-	-477.140	-	-484.400	-

Wet Natuurbescherming

Het is wettelijk verplicht om je als gemeente te houden aan de wet vergunning toezicht en handhaving VTH en kwaliteitscriteria 2.2. Om op het gebied van groen en ecologie te voldoen aan de wettelijke verplichtingen en om zorgvuldig te handelen op het gebied van de natuurbeschermingswet. Om deze wettelijke verplichting te kunnen implementeren (informatievoorziening en borging) in de werkwijze van de gemeente is een structureel budget benodigd van € 10.000.

Actualisatie kapitaallasten

Op basis van de meest recente activagegevens zijn de kapitaallasten opnieuw meerjarig (t/m 2023) berekend.

Kosten juridische geschillen

De afgelopen jaren is gebleken dat er regelmatig juridische ondersteuning nodig is bij het oplossen van geschillen tussen burgers. Hiervoor is geen budget beschikbaar.

Bijdrage GR RUD

De begroting 2020 van de RUD Drenthe is in de tweede helft van vorig jaar vastgesteld. Hierbij is gebleken dat onze bijdrage hoger uitkwam dan bij ons in de begroting is geraamd.

Actualisatie bodemkaart

Elke vier jaar moet de bodemkaart geactualiseerd worden. Dit is voor het laatst gebeurd in 2019, daarom wordt voor 2023 hiervoor een budget aangevraagd.

Bestemmingsplannen

Er zijn enkele grootschalige dossiers die vanwege de complexiteit niet zijn afgerond in 2019, dan wel waarvan het vervoltraject doorloopt in 2020. Ook lopen er diverse juridische trajecten door in 2020. Dit jaar vergt de implementatie van de Omgevingswet om extra werkzaamheden en planologische trajecten om de ruimtelijke ordening gereed te krijgen voor de invoeringsdatum van 1 januari 2021. Daarentegen is niet de verwachting dat deze extra uitgaven kunnen worden gecompenseerd middels extra inkomsten. Zo is door de onzekerheid rondom stikstof een vermindering in initiatieven van derden te verwachten en daarmee minder leges.

Bestemmingsplan buitengebied

Bestemmingsplan buitengebied: medio 2020 wordt een startnotitie/plan van aanpak aan de gemeenteraad voorgelegd voor het ontwikkelen van een Omgevingsplan/bestemmingsplan buitengebied waarin ook beleidsmatige keuzes worden voorgelegd.

Voor de ontwikkeling van dit nieuwe plan wordt nu nog geen specifiek budget gevraagd. Dat wordt onderdeel van de startnotitie/plan van aanpak. Voor nu is er een PM post opgenomen.

Wet elektronische bekendmaking; deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 2021. De voorbereiding voor de implementatie van deze nieuwe wet zijn onlangs gestart. Momenteel kunnen we nog geen duidelijk inzicht geven in evt. extra kosten. Voor eerste fase wordt een invoeringsbudget gevraagd van € 5.000 voor 2020 en 2021.

Facetbestemmingsplan

Op 24 september 2019 heeft de raad het Beleidskader Kleinschalige Hernieuwbare energiebronnen vastgesteld⁴ en daarbij een budget van € 110.000 vrijgemaakt uit de algemene reserve. Het doel is kleinschalige duurzame initiatieven te bevorderen met het facetbestemmingsplan kunnen aanvragen sneller in behandeling worden genomen. Deze middelen zijn beschikbaar en worden nu verwerkt in de budgetten voor 2020.

Bezuinigingen.

Voor een aantal posten, met name overige goederen en diensten hebben we gekeken naar de realisatie 2019. Als deze lager is, hebben we de budgetten voor 2020 naar beneden toe bijgesteld. Het betreft hier één post voor de uitvoering van gebiedsoverleg.

---

⁴ Besluit 2019_Raad_00082.

Overige onderdelen programmaplan

Bijlage 1: investeringen

Tabel A: investeringskredieten zoals opgenomen in beheersplannen

Investerings in:	progr.	2020	2021	2022	2023	2024
Uitvoering beheersplan Brinken	2	-	15.000	15.000	15.000	15.000
Verv.reconstructie wegen	2	-	-	-	-	1.116.366
Riolering vrijverval	7	-	-	-	-	195.251
Riolering gemalen bouwkundig	7	-	-	-	-	13.000
Riolering gemalen mechanisch	7	-	-	-	-	79.000
Riolering persleiding	7	-	-	-	-	67.000
Riolering mileumaatregelen	7	-	-	-	-	15.000
Riolering stedelijk watersysteem	7	-	-	-	-	46.600
Sportvelden	5	-	33.615	33.615	33.615	33.615
Totaal Beschikbaar te stellen krediet		-	48.615	48.615	48.615	1.580.832

Kapitaallasten	2	-	-	600	1.200	1.800
Kapitaallasten	5	-	-	1.681	3.362	5.043
Kapitaallasten	7	-	-	-	-	415.851
Kapitaallasten Totaal		-	-	2.281	4.562	422.694

Op basis van bestaande beheersplannen vragen wij om het beschikbaar stellen van bovenstaande kredieten

Tabel B: Nieuwe investeringen

Investerings nieuwe aanvraag	progr.	2020	2021	2022	2023	2024
Bedrijfsauto	0	-	145.000	-	-	-
Investering hulpstukken kraan	0	-	-	20.000	-	-
Totaal nieuw krediet		-	145.000	20.000	-	-

Kapitaallasten	0	-	-	9.615	11.615	11.615
-----------------------	----------	---	---	--------------	---------------	---------------

In deze Voorjaarsrapportage vragen wij de bovenstaande kredieten ter beschikking te stellen. De huidige bedrijfsauto's zijn in 2021 aan vervanging toe. Om de mobiliteit van het personeel in onze landelijke gemeente te behouden en vergroten wordt voor de vervanging krediet aangevraagd. Daarbij zal worden gekeken naar duurzame oplossingen. Er is hier voor vier auto's krediet geraamd. Tevens vragen wij krediet voor hulpstukken voor de bestaande kraan.

Tabel C: Verschuiving van beslaande kredieten

Aanpassingen kredieten	progr.	2020	2021	2022	2023	2024
VW Caddy (2021)	0	-	-42.000	-	-	-
VW Caddy (2021)	0	-	-42.000	-	42.000	-
Vervanging Claas Arion 510 Tractor (202	0	-	-	-80.000	-	80.000
Vervanging Nido Stratos natstrooimachi	0	10.650	-	-	-	-
VW Transporter gesloten (2020)	0	-61.000	-	61.000	-	-
Hogedrukspuit Rioned (2020)	0	10.000	-	-	-	-
Zoutstrooier Epoke LBO (2022)	0	35.000	-	-35.000	-	-
Zoutstrooier Igloo (2022)	0	-	-	-33.000	-	-
Hogedrukspuit Rioned (2022)	0	-	-	-15.000	-	-
Totaal aanpassingen kredieten		-5.350	-84.000	-87.000	42.000	80.000
Kapitaallasten	0	-	-1.626	-8.209	-15.118	-11.606

Wij vragen in te stemmen met bovenstaande aanpassingen van kredieten en verschuivingen tussen het jaar van investeren.

De kapitaallasten (in het jaar nadat de investering heeft plaats gevonden) van bovenstaande investeringen zijn meegenomen in deze Voorjaarsrapportage.

Dit betreft het volledige overzicht inclusief de mutaties nieuwe investeringen en wijzigingen.

Omschrijving	Progr.	2020	2021	2022	2023	2024	t.l.v. Voorz.	Kapitaallasten				
Omschrijving	Progr.	2020	2021	2022	2023	2024		2020	2021	2022	2023	2024
Infrastructuur SSC/ONS	0	544.022	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Verv. PC, laptops, monitoren (2020)	0	35.000	-	-	-	-		-	7.175	7.140	7.105	7.070
Vervanging telefooncentrale gemeentehuis (2016)	0	80.000	-	-	-	-		-	8.400	8.360	8.320	8.280
Aanpassingen gemeentehuis Diever	0	103.544	-	-	-	-		16.079	19.978	19.891	19.804	19.717
VW Caddy (2021)	0	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
VW Caddy (2021)	0	-	-	-	42.000	-		-	-	-	-	3.441
Vervanging Claas Arion 510 Tractor (2022)	0	-	-	-	-	80.000		-	-	-	-	-
Vervanging vrachtwagen MAN 18320 (2018)	0	267.051	-	-	-	-		910	35.622	35.451	35.280	35.108
Vervanging Nido Stratos natstrooimachine (2018)	0	57.000	-	-	-	-		-	7.268	7.374	7.339	7.303
Vervanging vrachtwagen MAN 18225 (2019)	0	273.865	-	-	-	-		6	33.144	32.985	32.826	32.667
Vervanging VW Caddy nr. 1 (2019)	0	16.719	-	-	-	-		1.920	3.666	3.649	3.631	3.614
Vervanging VW Caddy nr. 2 (2019)	0	18.150	-	-	-	-		1.769	3.667	3.649	3.632	3.615
Vervanging VW Caddy nr. 3 (2019)	0	12.235	-	-	-	-		2.390	3.664	3.646	3.629	3.612
MAN TGS 18-320 (2020)	0	-	275.000	-	-	-		-	-	22.529	22.423	22.317
VW Transporter gesloten (2020)	0	-	-	61.000	-	-		-	-	-	6.405	6.375
Hogedrukspuit Rioned (2020)	0	25.000	-	-	-	-		-	1.986	2.038	2.029	2.019
Zoutstrooier Epoke LBO (2022)	0	35.000	-	-	-	-		-	2.780	2.854	2.840	2.827
Zoutstrooier Sirius (2022)	0	-	-	40.000	-	-		-	-	-	3.277	3.261
Zoutstrooier Sirius (2022)	0	-	-	40.000	-	-		-	-	-	3.277	3.261
Zoutstrooier Igloo (2022)	0	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Hogedrukspuit Rioned (2022)	0	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Schliessing houtversnipperaar (2022)	0	-	-	56.000	-	-		-	-	-	4.588	4.566
VW Transporter	0	-	48.000	-	-	-		-	-	5.040	5.016	4.992
Bedrijfsauto	0	-	145.000	0	-	-		-	-	9.615	9.615	9.615
Investering hulpstukken kraan	0	-	-	20.000	-	-		-	-	-	2.000	2.000
Renovatie sportvelden (2020)	5	33.615	-	-	-	-		-	1.849	1.840	1.832	1.824
Renovatie sportvelden (2021)	5	-	33.615	-	-	-		-	-	1.681	1.681	1.681
Renovatie sportvelden (2022)	5	-	-	33.615	-	-		-	-	-	1.681	1.681
Renovatie sportvelden (2023)	5	-	-	-	33.615	-		-	-	-	-	1.681
Renovatie sportvelden (2024)	5	-	-	-	-	33.615		-	-	-	-	-

(vervolg)

Omschrijving	Progr.						t.l.v.	Kapitaallasten				
Omschrijving	Progr.	2020	2021	2022	2023	2024	Voorz.	2020	2021	2022	2023	2024
Holtingerpoort aanpassingen info centrum	5	11.835	-	-	-	-		1.549	2.193	2.183	2.173	2.163
Riolering vrijverval (2018)	7	203.358	-	-	-	-	Ja	203.358	-	-	-	-
Vrijverval riolering (2019)	7	109.746	-	-	-	-	Ja	109.746	-	-	-	-
Riolering vrijverval (2020)	7	224.955	-	-	-	-	Ja	224.955	-	-	-	-
Riolering vrijverval (2021)	7	-	222.784	-	-	-	Ja	-	222.784	-	-	-
Riolering vrijverval (2022)	7	-	-	125.863	-	-	Ja	-	-	125.863	-	-
Riolering vrijverval (2023)	7	-	-	-	124.170	-	Ja	-	-	-	124.170	-
Riolering vrijverval (2024)	7	-	-	-	-	195.251	Ja	-	-	-	-	195.251
Riolering gemalen mech/elektr (2023)	7	-	-	-	20.000	-	Ja	-	-	-	20.000	-
Riolering gemalen bouwkundig (2023)	7	-	-	-	151.000	-	Ja	-	-	-	151.000	-
Riolering gemalen bouwkundig (2024)	7	-	-	-	-	13.000	Ja	-	-	-	-	13.000
Riolering gemalen mechanisch (2024)	7	-	-	-	-	79.000	Ja	-	-	-	-	79.000
Riolering drukriolering bouwkundig (2019)	7	16.420	-	-	-	-	Ja	16.420	-	-	-	-
Riolering Drukriolering mech/elektr (2020)	7	33.000	-	-	-	-	Ja	33.000	-	-	-	-
Riolering drukriolering mech/elektr (2021)	7	-	33.000	-	-	-	Ja	-	33.000	-	-	-
Riolering drukriolering mech/elektr (2022)	7	-	-	432.000	-	-	Ja	-	-	432.000	-	-
Riolering drukriolering mech/elektr (2023)	7	-	-	-	18.000	-	Ja	-	-	-	18.000	-
Riolering drukriolering bouwkundig (2020)	7	40.000	-	-	-	-	Ja	40.000	-	-	-	-
Riolering bouwkundig (2022)	7	-	-	17.000	-	-	Ja	-	-	17.000	-	-
Riolering persleiding (2022)	7	-	27.000	-	-	-	Ja	-	27.000	-	-	-
Riolering persleiding (2024)	7	-	-	-	-	67.000	Ja	-	-	-	-	67.000
Riolering milieumaatregelen (2020)	7	150.000	-	-	-	-	Ja	150.000	-	-	-	-
Riolering milieumaatregelen (2021)	7	-	150.000	-	-	-	Ja	-	150.000	-	-	-
Riolering milieumaatregelen (2022)	7	-	-	150.000	-	-	Ja	-	-	150.000	-	-
Riolering Milieumaatregelen (2023)	7	-	-	-	150.000	-	Ja	-	-	-	150.000	-
Riolering milieumaatregelen (2024)	7	-	-	-	-	15.000	Ja	-	-	-	-	15.000
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2020)	7	46.600	-	-	-	-	Ja	46.600	-	-	-	-
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2021)	7	-	46.600	-	-	-	Ja	-	46.600	-	-	-
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2022)	7	-	-	46.600	-	-	Ja	-	-	46.600	-	-
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2023)	7	-	-	-	46.600	-	Ja	-	-	-	46.600	-
Riolering stedelijk watersysteem (2024)	7	-	-	-	-	46.600	Ja	-	-	-	-	46.600
Totaal Economisch Nut:		2.337.115	980.999	1.022.078	585.385	529.466		848.702	610.774	941.389	700.173	610.542

Meerjaren investeringsprogramma Maatschappelijk nut 2020 -2024

Omschrijving	Progr.						Kapitaallasten				
		2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Maatschappelijk Nut											
Vervanging + reconstructie wegen 2018	2	327.585	-	-	-	-	13.288	27.970	27.846	27.721	27.596
Vervanging reconstructie wegen 2019	2	143.589	-	-	-	-	2.538	8.989	8.949	8.909	8.869
Vervanging + reconstructie wegen (2020)	2	1.027.000	-	-	-	-	-	46.215	46.010	45.804	45.599
Kwaliteitsimpuls fietspaden 2017	2	18.016	-	-	-	-	10.321	11.086	11.037	10.987	10.938
Fietspad De Vennen - De Mussels	2	-425.000	-	-	-	-	34.875	15.595	15.525	15.455	15.385
Vervanging en reconstructie wegen (2021)	2	-	299.000	-	-	-	-	-	13.455	13.395	13.335
Vervanging M.A. Naamen van Eemneslaan (2018)	2	85.894	-	-	-	-	16.798	20.589	20.497	20.405	20.313
Ruimtelijk actieplan Havelte	2	641.176	-	-	-	-	77.443	105.951	105.478	105.004	104.531
Reconstructie Heuvelenweg	2	193.230	-	-	-	-	3.455	12.135	12.081	12.027	11.973
Reconstructie en vervanging wegen	2	-	-	830.000	-	-	-	-	-	37.350	37.184
Herontwikkeling locatie Dingspilhuus	2	671.123	-	-	-	-	6.699	36.870	36.706	36.542	36.378
Herinrichting omgeving Stad en Esch	2	78.340	-	-	-	-	18.075	21.520	21.424	21.328	21.232
Reconstructie wegen	2	-	-	-	200.000	-	-	-	-	-	9.000
Verv.reconstructie wegen	2	-	-	-	-	1.116.366	-	-	-	-	-
Uitvoering beleid- en beheersplan Brinken	2	-	15.000	-	-	-	-	-	600	600	600
Uitvoering beleid- en beheersplan Brinken	2	-	-	15.000	-	-	-	-	-	600	600
Uitvoering beleid- en beheersplan Brinken	2	-	-	-	15.000	0	-	-	-	-	600
Uitvoering beleid- en beheersplan Brinken	2	-	-	-	-	15.000	-	-	-	-	-
Armatuuren Ijselmijgebied	2	64.380	-	-	-	-	-	2.897	2.884	2.871	2.859
Licht en duisternisplan 2020	2	106.005	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitvoering beleid- en beheersplan Brinken (2020)	2	15.000	-	-	-	-	-	675	672	669	666
Evenementen terrein Uffelte	2	80.000	-	-	-	-	-	3.600	3.584	3.568	3.552
Totaal Maatschappelijk Nut		3.026.338	314.000	845.000	215.000	1.131.366	183.493	314.092	326.746	363.235	371.209

Vaststellingsblad

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Westerveld op 30 juni 2020.

de voorzitter,

de griffier,

H. Jager

M. Frensel